

**DOKUMENT O UKREPIH ZA ODPRAVO TEŽAV MSP,
VKLJUČENIH V
INSTRUMENTE TRGOVINSKE ZAŠČITE
DELOVNA SKUPINA ZA TRGOVINSKA VPRAŠANJA**

31. maj 2011

Uvod

Delovna skupina za trgovinska vprašanja je junija 2010 razpravljala o raznih vprašanjih v zvezi s preglednostjo pri izvajanju instrumentov trgovinske zaščite EU (v nadaljnjem besedilu: ITZ). Poseben poudarek je bil namenjen pomoči za mala in srednja podjetja EU (v nadaljnjem besedilu: MSP) v vsej verigi (proizvajalci, uvozniki, uporabniki), ki so vključena v preiskave EU ali tretjih držav na področju ITZ. Skupina je ocenila tudi doseženi napredek, kot na primer i) izboljšanje razdelka spletne strani ITZ, namenjenega MSP, ii) informiranje prek službe za podporo MSP in iii) vodnik za izvoznike EU. Sklenjeno je bilo, da je mogoč dodaten napredek. Komisija se je odločila za izvedbo študije, s katero bi se natančno preučile težave MSP, ki sodelujejo v preiskavah ITZ.

Študija¹, ki jo je izvedel neodvisni svetovalec, je bila delovni skupini predstavljena decembra 2010. Svetovalec je opravil intervjue z več kot 120 različnimi akterji (MSP, nacionalna in evropska poslovna združenja MSP, pristojni nacionalni in evropski organi itd.) in pripravil oceno, na podlagi katere je predlagal več kategorij ukrepov:

- (I) ozaveščanje o ITZ (na splošno);
- (II) zagotavljanje informacij in pojasnil v posameznih primerih ITZ (npr. služba za podporo MSP, dostop do nezaupnih dokumentov, razvoj ali krepitev obstoječih orodij za večjo vključenost MSP v dejavnosti ITZ (npr. zgodnje odkrivanje MSP, podpora ustanavljanju združenj itd.);
- (III) lažja udeležba v preiskavah (npr. poenostavljeni vprašalniki, uporaba makro-/mikropodatkov na podlagi vzorcev, vzorčenje na začetku in med postopkom, predvidljivost, registracija uvoza, preverjanje interesa EU);
- (IV) odpravljanje težav MSP kot izvoznikov v postopkih tretjih držav.

Rezultati študije so se upoštevali pri Pregledu „Akta za mala podjetja“ za Evropo², ki ga je Komisija sprejela februarja 2011. Pregled zajema vrsto konkretnih ukrepov za spodbujanje rasti in konkurenčnosti MSP

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/february/tradoc_147475.pdf.

² COM(2011) 78 konč., 23. 2. 2011.

ter predlaga zlasti ukrepe za izboljšanje obveščenosti in pomoči MSP pri uporabi instrumentov trgovinske zaščite EU.

Po temeljiti preučitvi priporočil iz študije Komisija in države članice menijo, da mora izvajanje potekati v dveh fazah. V prvi fazi je treba opredeliti ukrepe, pri katerih je mogoče hitro doseči soglasje. V drugi fazi se bodo obravnavala področja, pri katerih bo morda manj enotnosti, za soglasje pa bo potrebna nadaljnja razprava.

V **prvi fazi** se bodo izvedli naslednji ukrepi:

(I) Ozaveščanje o ITZ (na splošno)

1. Za izboljšanje ozaveščenosti MSP o ITZ bosta pomembna dva elementa: služba za podporo MSP in spletna stran GD za trgovino. MSP se morajo zavedati njenega obstoja, Komisija pa bo pomembnost teh dveh komunikacijskih orodij izpostavila v okviru raznih pobud, kot so tiste v naslednjih odstavkih. Države članice morajo v svojih stikih z MSP izkoristiti vsako priložnost, da opozorijo na obstoj spletne strani in službe za podporo MSP.
2. Komisija bo študijo o MSP objavila na spletni strani mreže Enterprise Europe³, ki povezuje 591 organizacij za podporo podjetjem iz 48 držav. Komisija in nacionalni strokovnjaki ITZ so s prispevkom o ITZ pripravljene sodelovati na izobraževalnih tečajih, ki jih organizira mreža Enterprise Europe. Službe Komisije za ITZ nameravajo prispevati k letni konferenci mreže Enterprise Europe, ki bo potekala od 26. do 28. septembra 2011 v Varšavi.
3. V okviru evropskega tedna MSP⁴ za leto 2011, ki bo potekal od 3. do 9. oktobra 2011, bodo službe za ITZ študijo za nadaljnje razširjanje njenih rezultatov objavile na osrednji spletni strani evropskega tedna MSP ter jo poslale „nacionalnim koordinatorjem evropskega tedna MSP“ v nadaljnjo distribucijo. ITZ bi lahko bili tudi ena izmed tem na osrednji prireditvi evropskega tedna MSP na ravni EU, ki jo bosta skupaj pripravila GD za podjetništvo in medskupina za MSP Evropskega parlamenta. Poleg tega bi lahko nekatere izmed 37 sodelujočih držav gostile informacijske dogodke ITZ v okviru prireditev evropskega tedna MSP na nacionalni ravni.
4. Vloga držav članic kot „vmesnikov“ se bo okrepila s povečano osredotočenostjo na MSP v vladnih službah, pristojnih za ITZ. To bo zajemalo povezovanje z ustreznimi poslovnimi združenji MSP ali z MSP v drugih državah članicah ali s Komisijo.

³ http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm.

⁴ <http://ec.europa.eu/sme-week>.

5. Poročilo pooblaščenca za zaslišanje bo objavljeno, da se bo zagotovila čim večja dostopnost njegovih ugotovitev glede postopkov ITZ, predvsem tistih, povezanih s težavami MSP, zaradi katerih je bilo potrebno posredovanje pooblaščenca, ter rešitev zanje.

(II) Zagotavljanje informacij in pojasnil v posameznih primerih ITZ

6. Komisija si bo prizadevala opredeliti MSP, vključena v preiskave EU v zvezi z ITZ, s čimer bo zagotovila bolj individualizirano spremljanje (z zagotavljanjem zadostnih pojasnil, da MSP razumejo, za kaj gre, obveščanjem o možnostih, ki jih imajo MSP na razpolago, ter ali je v njihovem interesu, da dejavno sodelujejo v takih postopkih ITZ). Taka pomoč bi se po potrebi lahko zagotavljala telefonsko.
7. Eden izmed ciljev tega ukrepa je omogočiti državam članicam, da skupaj s Komisijo zagotavljajo informacije za MSP v njihovem lastnem jeziku, ne glede na to, ali so to proizvajalci, uvozniki ali uporabniki. Komisija bo na zahtevo redno organizirala izobraževalne seminarje o ITZ za uradnike v državah članicah.
8. MSP se bo spodbudilo k ustanavljanju ad hoc združenj v okviru obstoječih mrež evropskih in nacionalnih združenj, s čimer se bodo združili viri in omejili stroški za ITZ.

(III) Pomoč za male in srednje proizvajalce, uvoznike in uporabnike

9. Komisija in države članice se strinjajo, da je treba hitro določiti vse MSP, na katera bo novi postopek verjetno vplival, ter jih obvestiti o začetku postopka in rokih za prijavo kot zainteresirane strani. Komisija bo zagotovila, da pritožba vsebuje popolni seznam vseh uporabnikov, trgovcev in potrošnikov, ki so pritožniku znani ob vložitvi pritožbe.
10. Glede na to, da odgovarjanje na glavni vprašalnik domnevno ovira sodelovanje MSP (proizvajalcev, uvoznikov ali uporabnikov), bo Komisija sprejela naslednje ukrepe:
 - 10.1. Oblikovala bo vprašalnike „po meri“, ki bodo bolj ustrezali njihovim računovodskim sistemom in se bodo pošiljali po izmenjavi med osebami, odgovornimi za posamezni primer, in zadevnimi MSP.
 - 10.2. Ob upoštevanju zakonitih rokov bo Komisija MSP odobrila dodaten čas (do 15 dodatnih dni) za izpolnitev vprašalnikov in predložitve drugih informacij ali pripomb na predlagane sklepe, ki bodo v celoti odražali njihove posebne okoliščine.

- 10.3. Komisija bo skupaj z državami članicami preučila možnost imenovanja uradnika, ki bi opravljal obiske podjetij ter pojasnjeval, kaj natančno se pričakuje od podjetij v postopkih ITZ, ter kako izpolnjevati vprašalnike v skladu z zahtevami predpisov in prakse na področju ITZ.
11. Brez zmanjševanja standardov, ki jih je treba spoštovati pri začetku postopka, namerava Komisija za lažjo pripravo in vložitev pritožbe malih in srednjih proizvajalcev pred začetkom postopka zbirati makroekonomske statistične podatke (če temeljijo na ustreznih in preverljivih dokazih) o proizvodnji, potrošnji, tržnih deležih in zaposlenosti od virov, ki niso zadevna MSP, npr. od trgovinskih združenj in/ali drugih priznanih virov. Komisija lahko uporabi vzorčenje pred preiskavami, v katere so vključena MSP, in med njimi ter po potrebi zbira makro-/mikropodatke vzorčenih MSP.
12. Komisija se strinja z obstoječo prakso nerazkrivanja imena pritožnika, ki nasprotuje razkritju svoje identitete.
13. Nezaupni dokumenti so trenutno spravljani v pisarnah služb za ITZ in jih na zahtevo lahko preučijo vse zainteresirane strani in njihovi pravni zastopniki. Zato včasih MSP morda težje preučijo dokumentacijo kot večji subjekti. Komisija namerava izboljšati dostopnost nezaupnih dokumentov z možnostjo spletnega dostopa, kar bo znatno koristilo MSP. Ta ukrep se bo izvedel, čim bo mogoče.
14. Kadar so vključeni MSP in večji subjekti, si bo Komisija prizadevala za vključitev MSP v končni vzorec, s čimer bo ohranila ravnovesje med MSP in večjimi družbami ter izboljšala reprezentativnost vzorca.
15. Komisija v skladu z določbami člena 21 osnovne uredbe⁵ ter na podlagi razpoložljivih makropodatkov upošteva položaj vseh oblik MSP pri ocenjevanju interesa Unije.
16. Kadar je mogoče, da ukrepi vplivajo na veliko število MSP, si bo Komisija prizadevala uporabiti vzorčenje za oceno morebitnih negativnih učinkov ukrepov na industrijo, ne glede na to, ali je v stik s Komisijo stopilo veliko število MSP ali ne.
17. Komisija in države članice bodo spodbujale razvoj združenj MSP na podlagi konkretnih primerov, da se izboljšajo stiki z državami članicami.
18. Države članice bodo MSP zagotavljale informacije o možnostih in pogojih vložitve zahtevka za pregled ali vračila za ukrepe.

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996R0384:en:HTML>.

Komisija bo objavila podrobne informacije o pravicah uvoznikov/uporabnikov v zvezi s tem. Te informacije bi lahko razširjala tudi industrijska združenja in trgovinske zbornice. Vsa prizadevanja bodo usmerjena v to, da se znana MSP seznanijo z možnostmi ukrepov.

(IV) Postopki tretjih držav

19. S skupno podporo služb Komisije, držav članic in lokalnih uradnikov EU je gotovo mogoče znatno zmanjšati težave MSP v postopkih tretjih držav.
20. Komisija in države članice nameravajo izboljšati splošno ozaveščenost o novem vodniku za izvoznike EU s široko distribucijo, da se zagotovi več informacij o postopkih tretjih držav.
21. Komisija in države članice spodbujajo trgovinska/industrijska združenja in trgovinske zbornice, kadar je to mogoče, da se z ozaveščanjem, pospeševanjem sodelovanja in delitvijo stroškov zagotovi pomoč za MSP, vključene v postopke tretjih držav v zvezi z ITZ.
22. Za učinkovito pomoč MSP v postopkih tretjih držav bo Komisija vzpostavila trajno, jasno in enostavno dostopno mrežo kontaktov v okviru Komisije, uprav držav članic, lokalnih delegacij EU, veleposlaništev držav članic, industrijskih organizacij in poslovnih središč EU v tretjih državah.
23. Komisija bo o začetku preiskav tretjih držav še naprej obveščala industrijska združenja EU in države članice, ki si bodo prizadevali za ustrezno obveščenost MSP na lokalni ravni.
24. Splošnejšo pomoč za MSP v preiskavah bi lahko zagotavljala služba za podporo MSP, ki bi lahko kot centraliziran sistem v okviru GD za trgovino usklajevala vsa vprašanja, povezana z MSP, tako da bi:
 - 24.1. zagotavljala, da so vsa zadevna podjetja ustrezno obveščena in se v celoti zavedajo, za kaj gre v navedenih postopkih, ter da razumejo postopek preiskave, ki se včasih znatno razlikuje med državami;
 - 24.2. spodbujala podjetja z znatnimi interesi na zadevnem trgu k sodelovanju v preiskavi ter dejavnem zagovarjanju svojih stališč;
 - 24.3. zagotavljala smernice za izpolnjevanje vprašalnikov tretjih držav, ko to upravičujejo okoliščine primera.
25. Službe Komisije za ITZ bodo ohranile pogoste stike z organi tretjih držav glede tehničnih vprašanj, vključno s preglednostjo

postopkov, varstvom zaupnih podatkov, jezikom, ki se uporablja med postopkom, itd. Tako tesno sodelovanje bi lahko postalo komunikacijski kanal, ki bi se lahko zlahka uporabljal v imenu MSP, ko bi bilo to potrebno.
